

→ „Kifelejtették” Szent László szobrát Nagyvárad főteréről ● 4b

→ Különóra az átgondolatlan tanügyi rendszerben: divat vagy szükség szülte? ● 6

→ Birtokkiszajátítással és fővesztéssel büntetett székely lázadók Szapolyai János erdélyi vajda korában ● 7b

2018. NOVEMBER 29.
XXVIII. ÉVFOLYAM, 48. SZÁM
WWW.ERDELYINAPLO.RO

Erdélyi Napló

FOTÓ: BELICZAY LÁSZLÓ

Sabin Gherman: ne engedjük, hogy csúfot üzzenek Erdélyből!

Megszívlelendő vélemény a román ünnepre

Makky József

A napokban a Mócvidék egyik festői városkájában jártam, ahol a magyarság számaránya kevesebb mint egy százalék. Mondhatnánk, nem létező tényező, mégis egy helyi magyar értelmiségi úgy került be független önkormányzati képviselőként a helyi tanácsba, hogy a mintegy 20 magyar szavazat mellett még kapott 240 román voksot. Mindez olyan helységben, ahol a 18. és a 19. században végigsöpört román–magyar háborúskodás ezernél több, zömében magyar áldozatot követelt.

A magyar tanácsos gondolt egy merészet és nagyot, és a centenáriumi ünnepséget megelőző önkormányzati találkozón magyar címeres Tokaji borral köszöntötte román kolégáit azzal a felvezető szöveggel, hogy az ajándékot az utolsó centenáriumra hozta. És mielőtt Avram Iancu népében meghűlt volna a vér, a magyar atyafi hamar hozzátette, azért az utolsó centenárium, mert ha lesz folytatás, az csak bicentenárium lehet. A jól elsült viccen nemcsak a román társaság nevetett

nagyot – miközben bajtársuknak a vállát ve-regették –, hanem az a pár magyar is, akik a városka református parókiáján hallgatták végig a vicces történetet.

Megvallom őszintén, jó érzés volt izlelni e világtól eldugott vidék néhány magyarjának a felszabadult optimizmusát, jövőtervezését (amiről jövő lapszámunkban olvashatnak riportot), higgadt értékelését a román–magyar együttélésről, és arról a múltból, amelynek hallatán sok magyar ember zsebében kinyílna a bicska.

Ez az aprócska történet annak kapcsán juttott eszembe, mennyire görcsösen gondolunk a közelgő román centenáriumra, a felfokozott nacionalista megnyilvánulásokra és – Sabin Gherman szavaival élve – a bukott politikusok bennünket heccelő megnyilvánulásaira. Legtöbbünkben ott lapul a félelemérzettel vegyes elutasítottság, a kifosztottság érzete, hiszen miközben szomszédunk ünnepel, keserű szájjal arra gondolunk, hogy nekünk van igazunk, és neki igazából nincs is mit ünnepelnie.

A tömbvidéken élő magyarok számára a történet viszonylag egyszerű, hiszen román embert csak mutatóban látnak, számukra a román–magyar viszony hírek formájában begyűrűző virtuális valóság. A helyzet a egyes lakosságú vidékeken vagy a szórványban bonyolultabb, ahol az erőteljes román jelenlét tucatnyi külsőségben is tetten érhető, amihez a helyi magyaroknak valamiképpen viszonyulniuk kell.

Szórványvidéken járva hallottam többször a megszívlelendő véleményt: nem jó nekünk a sündisznóállás. Nem volt ez jó 1849 után sem a magyarságnak, amikor sokan úgy gondolták, hogy ha semmibe veszik és elutasítják az osztrákokkal történő együttműködést, akkor előrébb tartanak.

Ma is így van ez. Nyilván nem közös ünneplés kell, hanem részvétel mindenhol, ahol szavunkat hallatjuk, és különvéleményt fogalmazhatunk meg mindarról, ami közösségeinket zavarhatja. Az egymás mellett élésnek más receptje ugyanis nincs.